

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2024/2019DEC

7.11.2024

NUOMONĖS PROJEKTAS

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

pateiktas Biudžeto kontrolės komitetui

dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo – Komisija
(2024/2019(DEC))

Nuomonės referentas: Antonio Decaro

NUOMONĖ

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Biudžeto kontrolės komitetą į savo pasiūlymą dėl sprendimo įtraukti toliau pateikiamą tekstą:

1. yra patenkintas tuo, kaip 2023 m. Komisija apskritai vykdė aplinkos, klimato politikos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos sričių biudžetą;
2. yra patenkintas jo kompetencijai priklausančių penkių decentralizuotų agentūrų, kurios vykdo technines, mokslines ar valdymo užduotis ir padeda Sąjungos institucijoms rengti ir įgyvendinti aplinkos, klimato srities veiksmų, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politiką, atliekamu darbu ir tuo, kaip šios agentūros vykdo savo biudžetą; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į dabartinių užduočių mastą ir svarbą, taip pat į padidėjusią kai kurių iš jų atsakomybę, reikia užtikrinti tinkamą finansavimą ir personalą agentūroms ir Komisijos generaliniams direktoratams, dirbantiems aplinkos, klimato politikos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos srityse;

Aplinkos ir klimato politika

3. pripažįsta, kad 2023 m. apie 160 mlrd. EUR, t. y. apie 38 proc. Sąjungos biudžeto, atsižvelgiant į įsipareigojimų asignavimus, buvo skirta klimato aspekto integravimo tikslams, laikantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹ planų, pagal kuriuos šiam tikslui turi būti panaudota bent 30 proc. 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos (DFP); pažymi, kad kalbant apie šias išlaidas didžiausi įnašai padaromi įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP), bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) ir sanglaudos politikos programas; pažymi, kad Inovacijų fondas papildomai skyrė 6,5 mlrd. EUR dotacijų projektams, kuriais skatinamos novatoriškos mažo anglies dioksido kiekio technologijos;
4. pažymi, kad didžiausią su klimatu susijusias išlaidų dalį 2023 m. sudarė EGADP lėšos; atsižvelgdamas į tai, išreiškia susirūpinimą, nes Audito Rūmų 2023 m. metinėje ataskaitoje konstatuojami panašūs faktai kaip ir ankstesniais metais ir nurodomi priemonių rengimo trūkumai, neaiškiai apibrėžtos tarpinės ir siektinos reikšmės, valstybių narių ataskaitų teikimo ir kontrolės sistemų trūkumai ir problemos, susijusios su informacijos, kurią valstybės narės įtraukė į savo valdymo pareiškimą, patikimumu; taip pat susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 14/2024, kurioje nustatyta daug EGADP sistemos ir nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų trūkumų ir tai, kad esama nenuoseklumo įgyvendinant priemones, dėl to kyla abejonių dėl klimato ir aplinkos tikslų pasiekimo, ir ataskaitoje daroma išvada, kad EGADP indėlis į žaliąją pertvarką nėra aiškus;
5. apgailestauja dėl Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 26/2023 pateiktų išvadų dėl EGADP veiklos rezultatų stebėsenos, nes joje nustatyta, kad tarpinės ir siektinos reikšmės skiriasi užmojais ir daugiausia dėmesio skiriama išdirbiamis, o ne

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

rezultatams, kad bendri rodikliai, naudojami pažangai siekiant EGADP tikslų stebėti ir apie ją pranešti, neapima visų EGADP veiksmingumo aspektų ir kad pateikti duomenys yra riboti ir gali būti nepatikimi;

6. pabrėžia, kad svarbu tinkamai tikrinti Sąjungos biudžeto klimato srities išlaidas, ir reikalauja, kad Komisija būtų atskaitinga už solidžios ir patikimos metodikos įgyvendinimą, laikantis DFP susitarime prisiimtų įsipareigojimų ir 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo², 16d dalies; ragina Komisiją laikytis atitinkamose ataskaitose pateiktų Audito Rūmų rekomendacijų geriau įvertinti klimato srities išlaidas pagal būsimas finansavimo priemones, užtikrinti tinkamą būsimų finansavimo priemonių, kuriomis būtų remiami klimato ir aplinkos tikslai ir uždaviniai, rengimą, gerinti žaliosios pertvarkos priemonių veiksmingumą ir užtikrinti išsamias, nuoseklias, patikimas ir skaidrias ataskaitas apie klimato srities išlaidas pagal EGADP;
7. pakartoja, kad yra susirūpinęs dėl to, kad vis dar neišspręsta didelės rizikos, susijusios su Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos registro ir (arba) veiklos mechanizmo saugumu ir apsauga nuo kibernetinių išpuolių, problema ir kad Klimato politikos generalinio direktorato 2023 m. metinėje veiklos ataskaitoje vėl pakartotinai pateikiama išlyga dėl šio aspekto, o ji metinėse veiklos ataskaitose nurodoma nuo 2010 m.;
8. pažymi, kad apie 20 mlrd. EUR, t. y. apie 5 proc. Sąjungos biudžeto, buvo skirta biologinės įvairovės integravimo tikslui įgyvendinant įvairias programas, pvz., BŽŪP, EGADP, sanglaudos politikos programas ir programą LIFE; primygtinai ragina Komisiją toliau dėti pastangas, kad būtų pasiekti biologinės įvairovės integravimo tikslai: 2024 m. – 7,5 proc., 2027 m. – 10 proc. tikslas; palankiai vertina biologinės įvairovės stebėjimo metodikos, įskaitant išlaidas pagal BŽŪP, atnaujinimą;

VISUOMENĖS SVEIKATA

9. pažymi, kad 2023 m. programos „ES – sveikatos labui“, pagrindinės finansinės priemonės Sąjungos sveikatos iniciatyvoms remti, biudžetas buvo 735 mln. EUR, jo didžiąją dalį valdė Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas ir Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija (HERA) ir įgyvendino Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga; pripažįsta pagal šią programą finansuojamų iniciatyvų pažangą, visų pirma pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms, kovos su vėžiu plano, ES vaistų strategijos ir Sąjungos sveikatos teisės aktų įgyvendinimo srityse;
10. pažymi, kad 2021 m. įsteigta HERA 2023 m. toliau didino savo darbuotojų skaičių ir išplėtė savo veiklą; palankiai vertina HERA dedamų pastangų pažangą užtikrinant Sąjungos pasirengimą ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir pasirengimą reaguoti į krizes susiklosčius ekstremaliajai sveikatos situacijai, taip pat jos

² OL L 433I, 2020 12 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj

dalyvavimą bendradarbiaujant su tarptautiniais partneriais, kad būtų padidintas visuotinis pasirengimas ekstremaliosioms sveikatos situacijoms, jų prevencija ir nustatymas;

11. primena Komisijos įsipareigojimą iki 2025 m. atlikti išsamią HERA veiklos vykdymo peržiūrą ir apsvarstyti galimybę pakeisti šios institucijos struktūrą ir valdymą, visų pirma siekiant, kad ji taptų visaverte nepriklausomą biudžetą turinčia agentūra;
12. remdamasis turimais duomenimis ir ataskaitomis mano, kad Komisijai gali būti suteiktas 2023-ųjų finansinių metų biudžeto, susijusio su išlaidomis aplinkos, klimato politikos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos srityse, įvykdymo patvirtinimas.

**PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS,
IŠ KURIŲ NUOMONĖS REFERENTAS GAVO INFORMACIJOS**

Pirmininkas, kaip nuomonės referentas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.